

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. vasario 16 d.
(OR. en)

6247/23
ADD 1

FIN 160
PE-L 7

PRANEŠIMAS

nuo:	Biudžeto komiteto
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Tarybos rekomendacija dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė 2021 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą – <i>Priėmimas</i> – <i>Laiško patvirtinimas</i>

**TARYBOS REKOMENDACIJA
dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė
2021 finansinių metų
Europos Sąjungos
bendrąjį biudžetą**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 319 straipsnį,

atlikusi SESV 319 straipsnio 1 dalyje numatytą nagrinėjimą,

kadangi:

(1) pagal 2021 finansinių metų pajamų ir išlaidų ataskaitą:

- pajamos sudarė 239 596 016 381,24 EUR
- išlaidos, apmokėtos iš asignavimų,
sudarė 226 175 075 902,27 EUR
- panaikinti mokėjimų asignavimai,
perkelti iš $n-1$ metų, sudarė 264 502 697,48 EUR
- asignavimai mokėjimams, perkelti į $n+1$ metus,
(įskaitant asignuotąsias pajamas), sudarė 10 576 393 358,48 EUR
- ELPA mokėjimų asignavimai, perkelti iš $n-1$ metų,
sudarė 5 381 143,66 EUR
- valiutos kursų skirtumo likutis sudarė..... 125 865 965,42 EUR
- teigiamas biudžeto balansas sudarė..... 3 229 534 639,73 EUR

- (2) panaikinti finansinių metų mokėjimų asignavimai sudarė 264 502 697,48 EUR;
- (3) iš 2 085 589 167,02 EUR asignavimų mokėjimams, perkeltų į 2021 metus, buvo panaudota 1 821 086 469,54 EUR (87,32 %);
- (4) dėl Audito Rūmų ataskaitoje išdėstytų pastabų dėl 2021 finansinių metų Taryba turi pateikti tam tikrų komentarų – jie pateikiami šios rekomendacijos PRIEDE;
- (5) Tarybai yra svarbu, kad būtų atsižvelgta į jos komentarus, ir ji tikisi, kad Komisija nedelsdama visiškai įgyvendins visas rekomendacijas;
- (6) Taryba priėmė išvadas dėl 2021 m. ir 2022 m. Audito Rūmų paskelbtų specialiųjų ataskaitų¹;
- (7) atlikus pirmiau minėtą nagrinėjimą nustatyta, kad Komisija 2021 finansinių metų biudžetą iš esmės vykdė taip, kad remiantis Audito Rūmų pastabomis galima patvirtinti, jog biudžetas yra įvykdytas,

atsižvelgdama į minėtas aplinkybes, REKOMENDUOJA Europos Parlamentui patvirtinti, kad Komisija įvykdė 2021 finansinių metų Europos Sąjungos biudžetą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

¹ Dok. 6697/22, 6829/22, 7275/22, 8156/22, 8452/22, 10307/22, 10504/22, 11209/22, 11480/22, 11518/22, 12778/22, 12815/22, 13081/22, 13426/22, 13519/22, 14751/22, 15746/22, 15747/22, 15921/22, 15991/22, 6071/23, 6163/23 ir 6289/23.

IVADAS

1. Taryba palankiai vertina Europos Audito Rūmų metinę ataskaitą ir patikinimo pareiškimą dėl ES biudžeto įvykdymo ir pateiktą audito metu nustatytų pastebėjimų analizę bei išvadas. Taryba pabrėžia nepriklausomo audito darbo, kurį atlieka Audito Rūmai, kaip numatyta SESV 287 straipsnyje, konkrečiai pagrindinės užduoties – pateikti ataskaitų patikimumo patikinimo pareiškimą ir nagrinėti pajamų ir išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą – svarbą.
2. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad dėl 2021 finansinių metų, kaip ir ankstesnių dvejų metų atveju, Audito Rūmai parengė ataskaitą, kuri yra skirta ES biudžeto išlaidų programų veiksmingumui. Ta ataskaita yra atskiras dokumentas, atskirtas nuo ataskaitos dėl ES konsoliduotųjų ataskaitų patikimumo ir operacijų teisėtumo, į kurią pirmą kartą įtrauktos išlaidos, susijusios su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone (EGADP). Šių metų veiklos rezultatų ataskaitoje Audito Rūmai išanalizavo penkių horizontaliųjų politikos prioritetų integravimą į ES biudžetą. Taryba ragina tiek Audito Rūmus, tiek Komisiją toliau vertinti ES biudžeto veiksmingumą, nes tai yra tikros ES piliečiams teikiamos vertės matas. Konkrečiai, Taryba ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti rezultatais grindžiamiems veiksmingumo rodikliams, kurie gali būti tiesiogiai siejami su ES veiksmais.
3. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų pastebėjimą, kad ES finansinėse ataskaitose pateikta tikra ir teisinga informacija apie ES finansinę būklę ir kad Audito Rūmai pateikė aiškią nuomonę dėl 2021 m. sąskaitų patikimumo. Taryba taip pat palankiai vertina tai, kad nustatyta, jog 2021 m. pajamos yra teisėtos ir tvarkingos, ir jose nėra reikšmingų klaidų. Tačiau Taryba apgailestauja dėl to, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas klaidų lygis tebėra reikšmingas ir kad trečius metus iš eilės Audito Rūmai pateikė neigiamą nuomonę dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo. Taryba palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai pateikė aiškią nuomonę dėl pirmojo mokėjimo pagal EGADP.

4. Taryba pripažįsta Audito Rūmų pastebėjimus, nurodytus jų metinėje ataskaitoje ir veiklos rezultatų ataskaitoje, ir pritaria Audito Rūmų rekomendacijoms, prašydama Komisiją ir kitas institucijas taip pat atsižvelgti į atitinkamas Tarybos rekomendacijas.
 5. Nepaisant pakartotinių Tarybos raginimų, Audito Rūmai ir vėl nepateikė kiekvieno skyriaus klaidų lygio, todėl šiuo atžvilgiu, palyginti su ankstesnėmis ataskaitomis dėl 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos (DFP), nebuvo jokio pokyčio. Šiuo atžvilgiu Taryba pripažįsta, kad svarbu užtikrinti finansinių metų tarpusavio palyginamumą kiekvienoje politikos srityje, ir dar kartą prašo Audito Rūmų pateikti visų išlaidų kategorijų klaidų lygius, nepriklausomai nuo išlaidų dydžio.
-

1. PATIKINIMO PAREIŠKIMAS IR PATVIRTINAMOJI INFORMACIJA

- 1.1. Taryba apgailestauja, kad 2021 m. Audito Rūmų nurodytas įvertintas klaidų lygis nuo 2,7 % padidėjo iki 3,0 % ir dar labiau nukrypsta nuo reikšmingumo ribos, ir atkreipia dėmesį į tai, kad didelėje Audito Rūmų audituotų išlaidų dalyje, t. y. 63,2 % daugiausia kompensavimu grindžiamų išlaidų, buvo aptikta reikšmingų klaidų. Be to, Taryba apgailestauja, kad įvertintas didelės rizikos išlaidų klaidų lygis padidėjo nuo 4,0 % 2020 m. iki 4,7 % 2021 m. ir taip pat dar labiau nukrypsta nuo 2 % reikšmingumo ribos. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai mano, jog patvirtintose metų išlaidose nustatytų klaidų poveikis yra ir reikšmingas, ir linkęs plisti.
- 1.2. Taryba pabrėžia, kad siekiant sumažinti klaidų lygį ir užtikrinti veiksmingą ir teisingą ES lėšų valdymą, vienas iš svarbiausių prioritetų turėtų išlikti paprastesni, skaidresni ir labiau nuspėjami teisės aktai ir įgyvendinimo priemonės. Taryba ragina Komisiją nustatyti ir supaprastinti bereikalingai sudėtingas taisykles ir procedūras, nesumažinant atskaitomybei reikalingų standartų ir reikalavimų.
- 1.3. Taryba pripažįsta, kad išlaidų programos ir susijusios kontrolės sistemos bei valdymo ciklai apima kelerius metus. Šiuo atžvilgiu Audito Rūmai ir Komisija atlieka skirtingus vaidmenis metiniame ir daugiamečiame kontrolės procesuose, o tai galėtų duoti skirtingus rezultatus. Finansinių pataisų ir susigražinimų, kuriuos taiko Komisija, tikslas yra pasiekti, kad klaidų lygis būtų žemesnis už reikšmingumo lygį. Atsižvelgdama į tai, Taryba pažymi, kad Komisijos įvertinta rizika mokėjimo metu yra 1,9 %, o klaidų lygis užbaigiant programas yra 0,8 % žemiau reikšmingumo ribos.
- 1.4. Tarybai susirūpinimą kelia tai, kad Komisijos įvertintas rizikos lygis tam tikrose išlaidų kategorijose, palyginti su Audito Rūmų įvertintu klaidų lygiu, ir vėl yra žemesnis. Audito Rūmų nuomone, taip atsitiko dėl tam tikrų *ex post* patikrinimų trūkumų, darančių poveikį Komisijos atliekamam rizikos vertinimui.

- 1.5. Taryba primena, kad Audito Rūmų įvertintas klaidų lygis nėra sukčiavimo, neveiksmingumo ar lėšų švaistymo rodiklis *per se*, o parodo, kad mokėjimai buvo atlikti nesilaikant taikytinų taisyklių ir nuostatų dėl išlaidų tinkamumo finansuoti.
- 1.6. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų pateiktą aiškią nuomonę dėl 2021 finansinių metų Europos Sąjungos metinių finansinių ataskaitų (toliau – finansinės ataskaitos) patikimumo. Taryba taip pat su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pareiškimą, kad finansinėse ataskaitose visais reikšmingais aspektais pateikta teisinga informacija apie ES finansinę būklę 2021 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais jos atliktų operacijų rezultatus bei pinigų srautą, taip pat grynojo turto pokyčius, vadovaujantis Finansiniu reglamentu ir laikantis apskaitos taisyklių, grindžiamų tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.
- 1.7. Be to, Taryba palankiai vertina tai, kad 2021 m. finansinėse ataskaitose nurodytos pajamos yra teisėtos ir tvarkingos visais reikšmingais aspektais, kaip ir ankstesniais metais.
- 1.8. Taryba su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į audito įstaigų atliktą darbą aptinkant klaidas ir netinkamą ES lėšų valdymą, taip pat nuolatinės Komisijos ir valstybių narių pastangas ir veiksmus, kurių jos ėmėsi siekdamos įgyvendinti Audito Rūmų rekomendacijas. Tačiau Taryba pripažįsta Audito Rūmų nustatytus kai kurių audito institucijų darbo trūkumus. Remdamasi Audito Rūmų pastebėjimais, Taryba ragina ES biudžeto vykdymo valdyme ir kontrolėje dalyvaujančius subjektus toliau tobulinti savo darbą, kad Audito Rūmai galėtų geriau pasinaudoti juo, atsižvelgdami į pokyčius, susijusius su tarpusavio pasitikėjimo principu.
- 1.9. Atsižvelgdama į tai, jog yra labai svarbu, kad ES biudžetas veiksmingai teiktų tikrąją vertę ES piliečiams, Taryba mano, kad ES biudžeto rezultatų įvertinimas yra svarbus patikimo ES lėšų finansinio valdymo metinio vertinimo elementas.

2. BIUDŽETO IR FINANSŲ VALDYMAS

- 2.1. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad, kalbant apie mokėjimus, 2021 m. biudžetas buvo beveik visiškai įvykdytas, ir kad padidėjo finansavimo iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų pagal 2014–2020 m. DFP įsisavinimas.
- 2.2. Kita vertus, Taryba pažymi, kad įsipareigojimų asignavimų įvykdymo lygis buvo žemas – daugiausia dėl to, kad vėlai priimti sektorių teisės aktai, kuriais grindžiama 2021–2027 m. DFP.
- 2.3. Taryba yra susirūpinusi dėl naujo rekordiškai aukšto lygio neįvykdytų biudžetinių įsipareigojimų srityje ir kartu pažymi, kad 2021 m. padidėjimą lėmė įsipareigojimai, susiję su priemone „NextGenerationEU“ (NGEU), ir ES biudžete neįvykdyti įsipareigojimai sumažėjo. Atsižvelgdama į tai Taryba pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai informuoti biudžeto valdymo instituciją apie veiksnius, kurie prisideda prie neįvykdytų įsipareigojimų raidos, ir imtis tinkamų veiksmų siekiant laipsniškai mažinti neįvykdytus įsipareigojimus ilguoju laikotarpiu.
- 2.4. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų vertinimą, susijusį su padidėjusiu poveikiu ES biudžetui dėl NGEU ir pagal priemonę SURE teikiamų paskolų. Ji taip pat atkreipia dėmesį į nustatytą riziką dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, visų pirma į kylančią didesnę neapibrėžtųjų įsipareigojimų riziką ES biudžetui. Todėl Taryba pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai atidžiai stebėti šią riziką ir imtis atitinkamų veiksmų.
-

3. PAJAMOS

- 3.1. Taryba su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į tai, kad 2021 m. biudžeto pajamų dalyje reikšmingų klaidų neaptikta ir kad išnagrinėtos su pajamomis susijusios sistemos buvo įvertintos kaip iš esmės veiksmingos. Tačiau tradicinių nuosavų išteklių (TNI) pagrindinės vidaus kontrolės priemonės tam tikrose valstybėse narėse ir PVM išlygų valdymas ir neišspręstų TNI klausimų skaičius Komisijoje įvertinti kaip iš dalies veiksmingi, kadangi tebėra trūkumų.
- 3.2. Šiuo atžvilgiu Taryba pritaria Audito Rūmų pastabai, kad Komisija netaiko bendro požiūrio visoms valstybėms narėms nustatydamą terminus, skirtus finansiniam poveikiui apskaičiuoti ir su PVM išlygomis susijusioms sumoms įrašyti, ir kad Komisija neviseiškai įgyvendino trūkumų, atsiradusių dėl jos TNI patikrinimų, eiliškumo ir prioritetų nustatymo sistemos ir nenustatė terminų su tolesne veikla susijusiems veiksams.
- 3.3. Taryba ragina Komisiją, siekiant užtikrinti nuspėjamumą valstybėms narėms, kuo greičiau peržiūrėti 2022 m. kovo 8 d. sprendimo dėl JK atlikto prekių nuvertinimo finansines pasekmes.
- 3.4. Taryba taip pat pažymi, kad vėluojama įgyvendinti keletą Komisijos maitinės veiksmų plano veiksmų, kuriais prisidedama prie muitų nepriemokos sumažinimo. Šiuo atžvilgiu Taryba pritaria Audito Rūmų nuomonei, kad Komisija padarė nepakankamą pažangą įgyvendindama maitinės veiksmų planą, ir kad neužbaigta rengti į ES per Šiaurės Airiją importuojamų prekių stebėsenos strategija.
- 3.5. Todėl Taryba pritaria Audito Rūmų atitinkamai rekomendacijai pagerinti finansinės rizikos maitinėse vertinimą iki maitinės veiksmų plane nustatytų terminų.

4. BENDROJI RINKA, INOVACIJOS IR SKAITMENINĖ EKONOMIKA

- 4.1. Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas klaidų lygis padidėjo nuo 3,9 % 2020 m. iki 4,4 % 2021 m. ir toliau gerokai viršija reikšmingumo ribą.
- 4.2. Taryba pažymi, kad Septintosios bendrosios mokslinių tyrimų programos (BP 7) ir programos „Horizontas 2020“ išlaidos tebėra didelės rizikos ir dėl jų padaroma daugiausia klaidų, kurios sudaro 45 % šios išlaidų kategorijos įvertinto klaidų lygio 2021 m.
- 4.3. Taryba apgailestauja, kad nepaisant programos „Horizontas 2020“ administracinio supaprastinimo ir praneštų programos struktūros ir Komisijos kontrolės strategijos patobulinimų, išlaidose moksliniams tyrimams vis dar aptikta reikšmingų klaidų. Taigi, Taryba ragina Komisiją toliau stengtis pasiekti tokį klaidų lygį, kuris nesiektų reikšmingumo ribos.
- 4.4. Taryba apgailestauja dėl Audito Rūmų išvados, kad įvertintas klaidų lygis būtų buvęs 1,7 procentinio punkto žemesnis, jei prieš patvirtindami išlaidas Komisija arba paramos gavėjų pasamdyti auditoriai būtų tinkamai pasinaudoję visa turima informacija, kad išvengtų klaidų arba jas aptiktų ir ištaisytų. Todėl Taryba pritaria rekomendacijai, kad būtų tobulinamos gairės nepriklausomiems auditoriams. Kartu Taryba pripažįsta, kad dėl kai kurių Komisijos taikomų taisomųjų priemonių įvertintas klaidų lygis sumažėjo 0,2 procentinio punkto. Taryba pakartoja raginanti Komisiją toliau stengtis šalinti klaidų priežastis, itin daug dėmesio skiriant programoms, kuriose nuolat nustatomas aukštas klaidų lygis, ir sustiprinti savo pastangas siekiant visapusiškai įgyvendinti priemones, kurių jau imtasi šiuo tikslu.

4.5. Taryba apgailestauja, kad, kaip ir ankstesniais metais, pagrindinė Audito Rūmų nustatyta rizika yra susijusi su paramos gavėjų deklaruotomis netinkamomis finansuoti išlaidomis. Remiantis Audito Rūmų analizės duomenimis, netinkamos finansuoti personalo išlaidos vis dar sudaro daugumą kiekybiškai įvertinamų klaidų. Tokios klaidos daugiausia yra susijusios su privačiais subjektais, visų pirma MVĮ ir naujais dalyviais. Todėl Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijoms dėl programų „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“ ir dar kartą ragina Komisiją sustiprinti savo informavimo kampaniją ir komunikacijos pastangas, kad paramos gavėjams būtų suteikiamos tinkamos gairės sudėtingais klausimais. Taryba taip pat pritaria Audito Rūmų rekomendacijai pagerinti *ex ante* kontrolę siekiant nustatyti ir pašalinti galimus reikalavimų neatitinkančius koregavimus, pritaikytus personalo išlaidoms, kuriuos pateikė paramos gavėjai, atlikus valandinių įkainių perskaičiavimą.

5. SANGLAUDA, ATSPARUMAS IR VERTYBĖS

- 5.1. Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas mokėjimų klaidų lygis politikos srityje „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ nuo 3,5 % 2020 m. padidėjo iki 3,6 % 2021 m., nors dvejus metus iš eilės mažėjo nuo 4,4 % 2019 m. ir 5 % 2018 m. Be to, Taryba apgailestauja dėl to, kad įvertintas klaidų lygis vis dar gerokai viršija 2 % reikšmingumo ribą. Kita vertus, Taryba primena, kad 2000–2006 m. įvertintas operacijų klaidų lygis, kai klaidų lygis buvo apskaičiuotas pirmą kartą, buvo gerokai didesnis nei 2014–2020 m. laikotarpiu.
- 5.2. Taryba pripažįsta, kad, nors Audito Rūmai vis dar negali visapusiškai pasikliauti kai kurių audito institucijų darbu, sanglaudos patikinimo dokumentų rinkiniai šiais metais sudaro didesnę imties dalį nei ankstesniais metais, o mažesnės šių paketų dalies likutinis klaidų lygis viršijo 2 %. Pripažindama audito institucijų iki šiol įdėtas pastangas ir padarytą pažangą, Taryba ragina imtis tolesnių veiksmų (padedant Komisijai) siekiant užtikrinti patikimumą ir sušvelninti didelę klaidų riziką.
- 5.3. Taryba palankiai vertina sanglaudos programų supaprastinimą, visų pirma 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu, ir tai, kad siekiant sumažinti klaidų lygį dažniau pasitelkiamas supaprastintas išlaidų apmokėjimas. Tačiau Taryba pripažįsta, kad pagrindiniai klaidų šaltiniai vis dar yra netinkamos finansuoti išlaidos ir reikalavimų neatitinkantys projektai, ir ragina Komisiją, teisėkūros institucijas ir valstybes nares toliau dėti pastangas siekiant supaprastinti ES lėšas reglamentuojančius teisės aktus, be kita ko, nacionaliniu lygmeniu, ir daugiau dėmesio skirti aiškiai reikalavimus atitinkančių projektų ir tinkamų finansuoti išlaidų atrankai ir finansavimui. Tačiau supaprastinimas neturėtų būti vykdomas griežtų taisyklių ir kontrolės sąskaita.

- 5.4. Taryba pažymi, kad sanglaudos programų kontrolės ir patikinimo sistema yra ir metinio, ir daugiamečio pobūdžio. Nors dabartinės taisyklės yra parengtos remiantis sistema, grindžiama tuo, kad Komisija tvirtina metines finansines ataskaitas, veiksmų programos apima kelerius metus. Todėl Komisija, kaip ES biudžeto valdytoja, taiko daugiametės kontrolės strategijas, kuriomis siekiama išvengti klaidų, o jei tai neįmanoma – šias klaidas aptikti ir prieš užbaigiant programas pritaikyti pataisas. Tokiu būdu parodoma, kad ES biudžeto kontrolės grandinėje Komisija ir Audito Rūmai atlieka skirtingus vaidmenis, todėl ir rezultatai gali būti skirtingi. Šiuo atžvilgiu Taryba pažymi, kad Komisija įvertino, jog su sanglaudos, atsparumo ir vertybių sritimi susijusi rizika mokėjimo metu yra 2,3 %, o rizika užbaigiant programas, remiantis būsimų pataisų apskaičiavimu, yra 1,2 %.
- 5.5. Taryba apgailestauja dėl Audito Rūmų nustatytų su Skubios paramos priemone susijusių viešųjų pirkimų trūkumų ir pritaria Audito Rūmų rekomendacijai, kad Komisija patikrintų, ar COVID-19 vakcinų gamintojai laikosi išankstinių pirkimo sutarčių sąlygų ir prireikus imasi taisomųjų veiksmų.
-

6. GAMTOS IŠTEKLIAI

- 6.1. Taryba palankiai vertina tai, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas mokėjimų klaidų lygis politikos srityje „Gamtos ištekliai“ sumažėjo nuo 2,0 % 2020 m. iki 1,8 % 2021 m., ir pažymi, kad klaidų lygis nesiekia reikšmingumo ribos, bet tebėra arti jos.
- 6.2. Taryba palankiai vertina tai, kad dėl Komisijos ir valstybių narių taikomų taisomųjų priemonių įvertintas klaidų lygis sumažėjo 0,3 procentinio punkto, tačiau pažymi, kad šio skyriaus klaidų lygis galėjo būti 1,2 procentiniu punktu mažesnis, jei būtų panaudota visa turima informacija. Todėl Taryba ragina Komisiją toliau teikti ir intensyvinti paramą valstybėms narėms, kad būtų imamasi visų būtinų veiksmų siekiant išvengti klaidų, jas aptikti ir ištaisyti ir tokiu būdu toliau mažinamas klaidų lygis. Vis dėlto reikia užtikrinti tinkamą sąnaudų ir naudos santykį.
- 6.3. Taryba palankiai vertina tai, kad tiesioginių išmokų, kurios sudaro 67 % išlaidų pagal DFP išlaidų kategoriją „Gamtos ištekliai“, atžvilgiu reikšmingų klaidų apskritai nebuvo aptikta. Atsižvelgdama į tai, Taryba atkreipia dėmesį į „vykdant stebėseną atliekamų patikrų“ veiksmingumą ir pritaria Audito Rūmų rekomendacijai sudaryti palankesnes sąlygas dalytis geriausios praktikos, susijusios su naujų technologijų naudojimu valstybėse narėse, pavyzdžiais siekiant įgyvendinti žemės ūkio plotų stebėjimo sistemą.
- 6.4. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad klaidų rizika šiame skyriuje yra būdingiausia kaimo plėtros, rinkos priemonių, jūrų, žuvininkystės, aplinkos ir klimato politikos veiksmų srityse. Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijai dėl tolesnių stebėsenos veiksmų, susijusių su 21 priemone, kuria sprendžiamos paramos gavėjų, ypač nukentėjusių nuo COVID-19 krizės, likvidumo problemos.
-

7. MIGRACIJA IR SIENŲ VALDYMAS, SAUGUMAS IR GYNYBA

- 7.1. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad, nepaisant ankstesnių Tarybos rekomendacijų, Audito Rūmų atliktas 4 išlaidų kategorijos (*Migracija ir sienų valdymas*) ir 5 išlaidų kategorijos (*Saugumas ir gynyba*) tikrinimas vėl buvo nereprezentatyvus, nes neatspindėjo išlaidų pagal šias dvi išlaidų kategorijas. Todėl Audito Rūmai neįvertino šių išlaidų kategorijų klaidų lygių. Atsižvelgdama į išaugusį politinį dėmesį šioms politikos sritims ir didėjančią joms skirtą biudžetą, Taryba ragina Audito Rūmus į audito apimtį įtraukti reprezentatyviąją imtį, kad ateinančiais metais būtų galima nustatyti šių dviejų išlaidų kategorijų klaidų lygį.
- 7.2. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kad nacionalinės audito institucijos Audito Rūmų patikrintų Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) ir Vidaus saugumo fondo (VSF) atžvilgiu turi tinkamas ataskaitų teikimo ir atitinkamų konkretiems fondams taikomų reglamentų reikalavimų vykdymo procedūras, atitinkančias audito standartus. Tačiau Taryba reiškia susirūpinimą dėl Audito Rūmų išvadų dėl audito institucijų kai kurių darbo trūkumų, visų pirma tais atvejais, kai tie trūkumai kenkia būtinoms viešųjų pirkimų procedūrų patikroms arba deklaruotų išlaidų tinkamumui finansuoti.
- 7.3. Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijai ir prašo Komisijos pateikti tolesnes gaires tiek paramos pagal Sąjungos veiksmų ir pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju priemonės gavėjams, tiek valstybių narių institucijoms, atsakingoms už finansavimo pagal šias dvi išlaidų kategorijas įgyvendinimą, dėl taikytinų taisyklių laikymosi (pvz., patvirtinamųjų dokumentų rinkimo, viešųjų pirkimų).
- 7.4. Taryba taip pat pritaria Komisijai skirtai rekomendacijai atlikti geresnius ir tikslingus *ex ante* išlaidų tinkamumo finansuoti patikrinimus, ypač pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju, atsižvelgiant į itin sudėtingas aplinkybes, kuriomis paramos gavėjai vykdo neatidėliotinus veiksmus.

8. KAIMYNNINĖS ŠALYS IR PASAULIS

- 8.1. Taryba pažymi, kad, nepaisant jos ankstesnių rekomendacijų, atliekant pagrindinius testus srityje „Kaimyninės šalys ir pasaulis“ Audito Rūmų tikrinimas ir vėl buvo nereprezentatyvus, nes neatspindėjo išlaidų pagal šią išlaidų kategoriją, ir dėl to Audito Rūmai nenustatė įvertinto šio skyriaus klaidų lygio. Todėl Taryba ragina Audito Rūmus į audito apimtį įtraukti reprezentatyviąją imtį šioje didelės rizikos srityje, kad ateinančiais metais būtų galima nustatyti šios išlaidų kategorijos klaidų lygį.
- 8.2. Taryba pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad išlaidos pagal šią išlaidų kategoriją būtų kuo skaidresnės ir kuo geriau išmatuojamos, ir šiuo atžvilgiu palankiai vertina ir remia tris Audito Rūmų rekomendacijas dėl poreikio prieš atliekant mokėjimus ar tarpuskaitą atskaityti visus įsipareigojimus ar išankstinius mokėjimus, kurie deklaruojami kaip patirtos išlaidos, stiprinti kontrolę tais atvejais, kai rengiami paramos biudžetui operacijų finansavimo susitarimai, ir atskleisti sutarčių, neįtrauktų į likutinio klaidų lygio tyrimo tiriamąją visumą, rūšį ir vertę. Taryba taip pat ragina Komisiją prireikus toliau teikti gaires dėl patirtų išlaidų apibrėžties.
- 8.3. Taryba pažymi, kad pagal SESV Audito Rūmai turi teisę gauti dokumentus ar informaciją, būtinus jų užduočiai atlikti. Todėl Taryba apgailestauja, kad tarptautinių organizacijų auditas nebuvo atliktas geriausiomis sąlygomis ir kad buvo vėluojama dėl su prieiga susijusių priežasčių.
-

9. EUROPOS VIEŠASIS ADMINISTRAVIMAS

- 9.1. Taryba palankiai vertina tai, kad ES institucijų administracinėse ir susijusiose išlaidose, kaip ir ankstesniais metais, nebuvo reikšmingų klaidų. Taryba su pasitenkinimu pažymi, kad reikšmingo klaidų lygio nenustatyta ir Audito Rūmų peržiūrėtose metinėse veiklos ataskaitose. Be to, Taryba prašo Komisijos pateikti administracinių išlaidų veiksmingumo vertinimą.
- 9.2. Taryba apgailestauja dėl Audito Rūmų pastabos, susijusios su Europos Parlamento vienai iš Europos frakcijų atlikto mokėjimo klaida, ir dėl Audito Rūmų išvados, kad Europos Parlamento vidaus viešųjų pirkimų taisyklės ir jų taikymas kai kuriais aspektais vis dar neatitinka Finansinio reglamento, o tai gali kelti pavojų veiksmingai Sąjungos finansinių interesų apsaugai. Kad ateityje būtų išvengta tokių klaidų ir trūkumų, Taryba ragina Europos Parlamentą patobulinti savo procedūras, nurodymus ir kontrolės mechanizmus.
- 9.3. Taryba pripažįsta, kad Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) patobulino viešųjų pirkimų procesus, tačiau apgailestauja dėl Audito Rūmų nustatytų trūkumų, susijusių su *ex ante* viešiniu, kainos vertinimo metodu ir viešųjų pirkimų procedūros rūšies naudojimu. Taryba taip pat atkreipia dėmesį į Audito Rūmų nustatytus vietos darbuotojų įdarbinimo procedūrų trūkumus. Taryba pritaria EIVT skirtai Audito Rūmų rekomendacijai imtis tinkamų priemonių užtikrinti tinkamą viešųjų pirkimų taisyklių taikymą ir gerinti mokymą bei gaires tiek viešųjų pirkimų, tiek įdarbinimo procedūrų klausimais.
- 9.4. Taryba apgailestauja, kad, nepaisant Komisijos veiksmų patobulinti savo atitinkamas IT sistemas ir sugriežtinti nuoseklumo patikras, vis dar pasitaiko klaidų, susijusių su darbuotojų deklaracijomis dėl išmokų, gautų iš kitų šaltinių. Taryba pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai kuo greičiau patobulinti išmokų šeimai valdymo sistemas.

10. EKONOMIKOS GAIVINIMO IR ATSPARUMO DIDINIMO PRIEMONĖ

- 10.1. Taryba palankiai vertina tai, kad Europos Audito Rūmai po atlikto pirmojo Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) audito, susijusio su vieninteliu 2021 m. atlikto EGADP mokėjimu, pateikė palankią nuomonę, vadinasi, 2021 m. EGADP išlaidose reikšmingų klaidų nėra.
- 10.2. Taryba pažymi, kad, Audito Rūmų vertinimu, viena tarpinė reikšmė nėra patenkinamai pasiekta, tačiau bendro vertinimo atžvilgiu tai neturi poveikio palankiai nuomonei. Atsižvelgdama į tai, Taryba prašo Komisijos išsamiau paaiškinti metodiką, kurią ji naudoja vertindama, ar pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės. Be to, Tarybai susirūpinimą kelia tai, kad šiuo metu Komisija neturi metodo, pagal kurį būtų galima kiekybiškai įvertinti tarpinės arba siektinos reikšmės nepasiekimo poveikį, ir ragina skubiai patvirtinti tokį metodą, kad būsimuose vertinimuose būtų užtikrintas nuoseklus vertinimo kriterijų taikymas ir vienodas požiūris.
- 10.3. Galiausiai Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijoms paaiškinti tarpinių ir siektinų reikšmių vertinimo elementus, parengti (dalinio) mokėjimo sustabdymo metodiką ir pagerinti tarpinių ir siektinų reikšmių vertinimo dokumentavimą.

ES BIUDŽETO VEIKSMINGUMAS

1. Audito Rūmai išanalizavo penkių horizontaliųjų politikos prioritetų integravimą į ES biudžetą:

- kovos su klimato kaita;
- biologinės įvairovės išsaugojimo;
- lyčių lygybės;
- Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT) ir
- skaitmeninės pertvarkos.

Audito Rūmai išnagrinėjo, ar horizontalieji prioritetai buvo įtraukti į atrinktas ES išlaidų programas ir ar Komisija taikė tinkamą veiklos peržiūros planą ES biudžeto įnašui į šiuos horizontaliuosius prioritetus įvertinti. Audito Rūmai taip pat atsižvelgė į 2018 m. paskelbtose specialiosiose ataskaitose pateiktas audito rekomendacijas.

2. Kalbant apie kovą su klimato kaita, Taryba palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kuriose teigiama, kad klimato horizontalusis prioritetas yra tinkamai integruotas į ES biudžeto veiklos peržiūros planą.

3. Tačiau Taryba apgailestauja dėl Audito Rūmų išvados dėl pateiktų su klimatu susijusių priemonių ir jų stebėjimo duomenų trūkumų, dėl kurių padarytos pernelyg teigiamos išvados, ir kad Komisija pervertino žemės ūkio finansavimo indėlį klimato srityje. Veiksmų klimato srityje stebėjimo metodika daugiausia grindžiama *ex ante* įverčiais, „ES klimato koeficientus“ priskiriant biudžetiniams įsipareigojimams, ir Taryba ragina Komisiją programų ataskaitose arba metinėje valdymo ir veiklos ataskaitoje (MVVA) taip pat pateikti informaciją apie faktines klimatui skirtas išlaidas.

4. Kalbant apie biologinės įvairovės išsaugojimą, Taryba palankiai vertina Audito Rūmų išvadas, kuriose teigiama, kad biologinės įvairovės horizontalusis prioritetas yra tinkamai integruotas į ES biudžeto veiklos peržiūros planą.
5. Taryba pažymi, kad klimato ir biologinės įvairovės tikslai iš dalies sutampa, ir prašo Komisijos į tai atsižvelgti apskaičiuojant metinių išlaidų pagal DFP indėlį siekiant biologinės įvairovės tikslų. Be to, Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą dėl pateiktų su biologine įvairove susijusių priemonių ir jų stebėjimo duomenų trūkumų.
6. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų nuomonę, kad lyčių lygybės integravimas į ES biudžeto veiklos peržiūros planą yra iš dalies užbaigtas ir gana ribotas, taip pat atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad ES biudžeto cikle dar nebuvo tinkamai atsižvelgta į lyčių lygybę. Tačiau Taryba mano, kad Komisijos bandomoji metodika, taikoma lyčių lygybei skirtoms išlaidoms apskaičiuoti, yra teigiamas žingsnis į priekį lyčių lygybės stebėjimo srityje.
7. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad Komisija dar neparengė kiekvienos programos, kuria siekiama Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT), atitinkamų išlaidų apskaičiavimo metodikos. Be to, Taryba pažymi tai, kad Komisija pradėjo teikti ataskaitas dėl ES išlaidų programų ir DVT sąsajų ir kad dauguma programų 2021 m. padėjo siekti bent vieno DVT.
8. Kalbant apie skaitmeninę pertvarką, Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadas, kad Komisija pateikė informaciją apie skaitmeninę pertvarką, skirtą programoms, kuriose nustatyti atitinkami bendrieji ar konkretūs tikslai, nepaisant to, kad į 2021–2027 m. DFP skaitmeninė pertvarka nėra įtraukta kaip integravimo tikslas.

9. Atsižvelgdama į visa tai, kas išdėstyta pirmiau, Taryba pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai geriau integruoti horizontaliuosius politikos prioritetus į veiklos peržiūros planą, visų pirma imantis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į jos bandomojo projekto, susijusio su biudžeto išlaidų poveikio horizontaliesiems prioritetams veiksmingumo rodikliais, rezultatus, tobulinant lyčių lygybei skirtų išlaidų stebėjimo metodiką ir analizuojant, ar galima stebėti išlaidas, skirtas skaitmeninei pertvarkai ir DVT remti, ir nuspręsti, kaip tai daryti.
10. Be to, Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijai dėl poreikio gerinti informacijos apie horizontaliuosius politikos prioritetus teikimą MVVA ir programų ataskaitose. Taryba ragina Komisiją padidinti pateiktos informacijos apie horizontaliuosius prioritetus tiek atskirų programų, tiek viso ES biudžeto atžvilgiu patikimumą, visų pirma įtraukiant atitinkamą informaciją į MVVA, taip pat pabrėžiant išlaidų, susijusių su įvairiais horizontaliaisiais prioritetais (pvz., sinergija), naudojimą, ir bendras atitinkamas biudžeto išlaidas, darančias teigiamą poveikį lyčių lygybei.
-